

50 ÅR ved G. I.

C.V. Nielsen

I anledning af kartograf C.V.Nielsens 50års jubilæum bringer "?" dette eksklusive interview. (Med velvillig bistand fra jubilaren),

?: Hvad fik dig i 1928 til at søge ansættelse ved GI?

CVN: Tiderne var dengang temmelig strenge. Arbejdsløsheden var meget større, end den er i dag. For unge mennesker var det vanskeligt overhovedet at komme igang med en uddannelse - der var tilsyneladende ikke brug for os.

Realeksamen var dengang ikke så almindelig som nu, men alligevel var det svært at finde noget at bruge den til. Alle de store statsinstitutioner var i disse år totalt lukket for tilgang, så det var på det nærmeste en sensation, da GI i landets førende aviser søgte et mindre antal topografelever. GI havde på det tidspunkt kun eksisteret et halvt år, og jeg tør godt vove den påstand, at der ikke var mange procent af befolkningen, der anede, hvad denne nye institution stod for. Der indkom, hvis jeg husker rigtigt, 430 ansøgninger, og en af dem var altså min, og jeg blev tilfældigvis antaget. Jeg bruger med vilje ordet "tilfældigvis", for jeg anser det for en tilfældighed, at jeg havnede ved GI. Jeg havde jo søgt andre steder, bl. a. Store Nordiske Telegrafsekskab, men GI var altså mest forhandlingsvenlig.

?: Forholdene fra dengang til nu er selvfølgelig forandret meget. Kan du give en beskrivelse af hvordan du har følt udviklingen på GI gennem de 50 år du har været ansat?

CVN: Hvis spørgsmålet skulle besvares fyldestgørende, er jeg bange for, det ville blive en temmelig lang og måske trættende historie. Det er da rigtigt, at der er en svimlende forskel på forholdene dengang og nu. Samfundet i almindelighed fungerer jo på en anden måde. Det var et udpræget mandssamfund, langt de fleste kvinder var hjemmegående. Der var vel nok en slags rødstrømper også dengang, men de var få, og de manifesterede sig på en anden måde end i dag. Så vidt jeg husker, kendtes de på, at de gik med hvid flip og butterfly og røg store cigarer.

Topografisk Afdeling havde naturligvis et militært præg, så det var noget i retning af en revolution, da der dukkede civilister op på arenaen. Vi var det første hold, og blev da også modtaget med en passende portion skepsis.

Vor uddannelse i den praktiske side af sagen var god. Vi lærte bl.a. at føle respekt for arbejdet. Den teoretiske uddannelse var i nogen grad præget af, at kun daværende afd.chef udlod sig med visdomsordene: "De skal ikke lære for meget, for så bliver de bare skidt-vigtige!"

Der fandtes ingen ordentlige lærebøger i faget, og der var heller ikke nogen, der havde lyst(eller evner) til at afhjælpe dette savn. Først mange år senere satte oberst Bruhn system i undervisningen. Det kan ikke nægtes, at vi i de ældre hold følte, at der manglede noget, og det varede da heller ikke længe, før vi startede vor egen studiekreds. Den arbejdede to gange om ugen fra 16⁰⁰ til 18⁰⁰. Naturligvis måtte det foregå efter arbejdstid, men vi fik da lov til at benytte frokoststuen. Vi fik udmærket udbytte af dette initiativ. Fra Topografisk Afd. fik vi ingen hjælp, men fra andre sider indenfor GI deltog man gerne, f.eks. holdt chefen for GAIU udmærkede forelæsninger for os.

Naturligvis kunne jeg her kaste mig ud i en række farvestrålende erindringsforskydninger og fremdrage diverse episoder og ballader, som vi selvfølgelig måtte igennem, men det vil nok føre for vidt.

I får mig ikke til at sige mere om udviklingen gennem 50 år. Det får mig til at føle mig som en olding. Jeg vil slutte med at sige, at jeg kan lide ånden og tonen, som den er ved GI i dag.

?: Udkommando er en speciel del af topografens liv og arbejde. Hvordan har du selv oplevet årene og udviklingen med udkommando?

CVN: Jeg har været så heldig at være med både i Grønland og Island og naturligvis overalt herhjemme. Jeg var med til at afslutte opmålingen af Island og påbegyndte opmålingen af Grønland. Det blev til 6 år i Grønland og 3 år i Island, og hver af disse udkommandoer var på 5-6 mdr.

Det var jo andre tider dengang; der var ikke noget der hed flyforbindelser, al transport foregik med skib. Jeg husker min første rejse med det gode damptræskib GERTRUD RASK, en flot skude med 4 master, som var 3 uger om at bringe os til Holstensborg. Hjemrejsen foregik i samme tempo med HANS EGEDE. Begge skuder har forlængst fundet deres sidste hvileplads på havets bund. De forliste under krigen 1940-45.

Udkommandoarbejdet har altid bekommet mig godt. Det er det, der har gjort topografens arbejde til andet og mere end almindeligt tegnebordsarbejde. Den eneste ulempe har været, at vi så mange gange har måtte forlade ægtefæller og børn. Udkommandotiden har altid været værst for familierne, der blev tilbage, men topografernes koner var gjort af godt stof og vidste, hvad de var gået ind til. De var simpelthen indstillet på, at mandens arbejde for en stor del lå udenfor hjemmets fire trygge vægge. Men naturligvis var det da barske kår, og det er vel et spørgsmål, om de yngre generationer ville finde sig i det.

?: Er der en speciel udkommandooplevelse du tit tænker tilbage på?

CVN: Det er klart, at man gennem så mange års udkommandorejser får en mængde oplevelser, som der kunne spindes adskillige gode ender på. Man har opholdt sig på interessante steder, og man har truffet mange spændende personer. Det er svært at vælge en enkelt episode som svar på spørgsmålet. Men lad mig gå lidt tilbage i tiden og tænke på den forårsdag i 1940, da

Hitler overfaldt Danmark. Tænk hvis han havde ventet en måned eller to, så havde jeg i bedste fald fået en udkommando på 5 år. Vi var stort set klar til at rejse til Grønland, da den 9 april oprandt. Året før lå jeg i lejr inde i det indre Island, da jeg gennem et ridende ilbud fik besked om, at krigen var brudt ud, og nu gjaldt det om at vende næsen mod hjemmet. Hjemrejsen gik ikke ad den sædvanlige rute. Vi hastede direkte over mod Norges kyst og sejlede indenskers hjem, naturligvis med udsvungne redningsbåde. Jeg fristes til at mindes en anden episode, hvor jeg ganske vist ikke selv var med. Det drejer sig om min kollega og holdkammerat Vilhelm Johansen, der druknede i en elv under opmålingsarbejde i Nordisland. En tragisk begivenhed, som dengang gjorde stort indtryk, men som nu næsten er glemt. Den tanke har ofte strejft mig, om ikke Johansen, i lighed med den smukke skik som senere er blevet optaget af GI, også burde have sin mindetavle i instituttets lange gang.

?: Foreningens arbejde har du selv været involveret i bl.a. som formand. Hvordan vil du beskrive den udvikling, der har fundet sted siden foreningen blev startet i 1933.

CVN: Det er rigtigt at jeg har været involveret i foreningens arbejde. Jeg var med til at starte den, og jeg har også været formand, såvidt jeg husker i 8 år. Årstallene kan jeg ikke huske, men lad mig slå fast: Jeg blev ikke smidt ud af formandsstolen. Vi følte os faktisk tvunget til at starte foreningen. Det var den eneste mulighed for at komme igennem med ønsker og forslag overfor instituttet. Det har senere undret mig, at vi skulle have så meget besvær med at komme igennem med ganske elementære ting, som f.eks. en ferieordning i lighed med de store etaters. Det står for mig som noget højst ejendommeligt, at vi gerådede i det mangeårige slagsmål med GIs ledelse, som tilfældet blev. Modstanden mod vor foreningsdannelse var stor. Den daværende afd. chef var en absolut modstander og lod os ad omveje tilflyde flg. udtalelse: "Den slags socialistiske stamp i gulvet vil ikke blive tålt!" Den slags snak virkede naturligvis meget animerende på vor lyst til at snakke med om sagerne. En trøst for os var det, at vi efterhånden følte, at

embedsmændene i ministeriet mødte os med en vis sympati, selvom det nu ikke omgående gav sig til kende til vor fordel.

En dag skete der den forandring, at direktøren, muligvis på ministeriets foranledning, begyndte at forhandle med os uden om afdelingen, og det resulterede i vort indtil da bedste resultat, 8 nye overtopografstillinger, og efter den tid blæste vinden på en anden måde.

Foreningen er jo nu forlængst ude over alle bornesygdommene, og det er en stor tilfredsstillelse at se, hvordan den i dag på den naturligste måde udfylder sin plads i institutets dagligdag.

?: Hvad er dit syn på foreningens virke i dag?

CVN: Jeg har med interesse fulgt foreningens arbejde lige fra starten og til i dag, selvom jeg de sidste par tiår ikke har blandet mig ret meget. Jeg har ikke præsent, hvor mange formænd, vi har haft, men efter resultaterne at dømme har de været dygtige. Jeg tænker her naturligvis ikke på vore resultater før- og under krigen. Det var og blev en mager tid. Men så dagedes det, og i de glade 60'ere gik det da forbløffende godt. Nu i 70'erne er tiderne blevet magre igen, men det får vel en ende, som Fanden sagde om kirkeklokkernes kimen. Når vi i dag i mange henseender har så god en arbejdsplads som tilfældet er, så er årsagerne vel flere, Men topografforeningen kan med sindsro tage sin del af æren. Måske er nogle uenige med mig om arbejdspladsens godhed, og nogle kan måske også have grund til det, men det er virkelig min mening, at meget er nået, og med de forhold vi har i dag, er jeg ikke i tvivl om, at mere vil nåes i fremtiden.

Nu ser det jo ud til, at sekt.chefstillingen langt om længe kan besættes med et medlem af topografgruppen, og heri ser jeg en udvikling, som vil være til gavn for os på mere end en måde. Der er nemlig ingen tvivl om, at det låg, vi har haft over os (hertil og ikke længere), har virket meget hæmmende på topografens faglige og menneskelige udvikling.

?: Til slut. Har du en "kæphest"? En ting som du gennem tiden har brændt efter at lave om her ved GI?

CVN: Til første del af spørgsmålet: Nej! Naturligvis har jeg haft mine kæphest, men jeg rider dem ikke mere. Nu tænker jeg mere på at gå i skarp træning, så jeg kan blive klar til mødet med de "glade" pensionsdage, som venter henne om hjørnet.

HUSK MEDLEMSMØDE 18/12

GOD JUL GODT NYTÅR

I REDAKTIONEN.

Ansvarshavende: Tim Lund-Jensen.

Øvrige: Jørgen Hansen & Jan Nielsen.

Indsendte læserbreve og artikler udtrykker ikke nødvendigvis foreningens synspunkter.

N.B. Vi gør opmærksom på, at alt indsendt stof til bladet, skal være redaktionen i hænde senest d. 20, hvis man vil være sikker på at få det med i næstfølgende nummer.